

ادبیات عمومی و سیاسی

هفته‌لق سیاسی ، ادبی و علمی غزته‌در .

جلد : ۲

سنه : ۱ ۵ شعبان ۱۳۳۵ جمعه ایرتسی ۲۶ مایس ۱۹۱۷ نومرو ۳۰

حسك بين المللى تأثيراتى

دوقتور فكرته

ادبیات ایله سیاسیاتك مشتركاً احتوا ابتدکاری ایکی مسلك وار : افكارك تاریخ انكشافی ، هان هر شعبه‌سنده عینی صفحاتی تعقیب ایده‌رك ، وبوصورتله سویه عمومیه‌دن عینی انطباعاتی آلارق تظاهر ابتدیکندن ، علومك اك متخالف شعباتنده بیله مشترك نقطه‌لر ومشابهت‌لر بولونابیلیر . بوسیله ادبیاتك لیریزم ایله ره آیزمی اولدینی کی ، سیاستك ده عینی اشکال تظاهری واردر .

اسکیدن ، سیاست خارجه‌لك خیال‌ایله حسدق مرکب ایکی نقطه استنادی واردی ، وبونلرک ایکنجیسی ، بر شکل‌دینیده تظاهر ابتدیکندن ، هر حالده برنجیسندن دها قوتلی ودها عمومیدی . قرون وسطانك هان بوتون محارباتنده تأثیراتی اك بویوك سائق شکلنده کوسترن بویکی اساسی ، غایه‌لری و طرز‌تجلیلریله یکدیگرندن تفریق ایده‌بیلیرز : عمومیتله خیال - عظمت تصوراتی ، حس - تعصب شکلنده تظاهر ایده‌رك بری جهانگیرك ، دیگریده اها سیاستلرینه منجر اولور .

سیاست حسیه ، اکثریا بی‌حدود املردن ونهایتیز برحاکیت غایه‌سندن زیاده ، معین وحقی بعضاً محدود عقیده‌لرک هدف‌سیطنه دوغرو کیدر ، وبعضاده بویوك برخیله‌دن کچهرک جهانگیرك دوغرو توسع ایدر .

اسباب ماده‌دن ظهوری نادر اولقله برابر ، هر حالده بعضاً برطاقم احتیاجاتك افاده‌سنده بکزه‌دیگندن ، اشکالی پک جوق و پک مختلفدر . اسکی زمان سیاسیلری ، هر شیئدن زیاده تأثیرات دینیہ آلتنده حرکت‌ایدیور ، ومنفعتلری حسیاتك ضمننده ، عادتا بالواسطه تأمین‌ایندلش اولیوردی ، قرون وسطا محاربه‌لرینک باشلیجه سائقلری حسیات‌دینیہ ایدی : بواعتبار ایله اوزمان حرب اولماز ، « غزا » اولوردی ؛ اکر کلیسایه استناد ایدوب بر مجتهد کی ایمانی یولنده و حس اوغورنده قوشماسه ایدی ، شارلمانیک ساده قان‌دوکسیله ، موقت بیله اولسه ینه بویوك بر آوروپا ایمپراطورلنی شکل ایده‌مزدی ، واکر ایده‌بیله‌جک اولسه ایدی ، پروتستانلغک ظهوریله وحدت حسیات انحلال

کوستاو لوبونک آثارندف :

فرانسه اختلالی و روحیات انقلابات

مدخل

تاریخه ارجاع نظر

قرون اخیر ، یالکز کشفیات دکل ، علم و معرفتک حاده تدقیق و تفحصدن کچیرلدهی دورلر دیمکدر . فن ، مقدا حاصل اولانی قناعتلرک تدقیقنه کیریشمش ، بونلرک نه قدر ضعیف قملر اوزرینه بنا ایدلایکنی اثبات و اولنلری زیر وزیر ایتمشدر .

قطعیت ایله ثابت اوله میان بعض حادثاته بنای محاکمه ایدن تاریخ دخی بوعالم شمول امتحان عملیه سندن مصون قلامشدر . تاریخک هیچ بر صفحه سی یوقدرکه بوکون قطعاً معلوم و محقق کبی تلقی اولنه بیلسونی . صورت مطلقه ده بدیهی اوله رق قبول ایدلش اولان حادثاتک ماهیتی یکیدن موضوع بحث اولمقده دره ایسته وقوعات طالمن اک زیاده کسب قطعیت ایتش فرض اولنان حادثه ده فرانسه اختلالیدر . بر قاج بطن ارباب قلم طرفندن تحلیل و تتبع ایدلش اولانی انقلاب مذکورک ظلام مجهولیتنه قالمش ، تنوره محتاج ، تفصیل و ایضاحه مفقور هیچ بر نقطه و صفحه سی اولمده یقنه قناعت کتیرن متفکرین ، بوکون مطالعه لرنده متردد بر وضعیت آلیورلر . مقدا بداهت ماهیتنده تلقی ایدیلن نیجه حادثات ، زمانزده موجب مناقشه بر درکبه اینور . تاریخ اختلاله دائر انتشار ایدن یکی آثارده اسکی قناعتلرک نه درجه متزلزل اولدینی حس اولونمقده در . محاکمه خصوصنده کی تردد اودرجه یه وارمشدرکه وقوعاتی تصویر و حکایه ایله اکتفا ایتک ، و ، بونلردن بر طاقم نتایج ویا محاکمات استخراج یولنه کیتمه مک ، یواش یواش ارباب قلم ایچون بر لازمه حالی آلیور .

زمانزده بویوک فاجعه مک قهرمانلری شدتله تنقید ایدلکدن ماعدا شویله بر سؤال ایراد اولنیور: هجا اصول قدیمه یی استخلاف ایدن یکی دور ، مدنیتک ترقیاتی سایه سنده ، عنف و شدته حاجت قالمسزین تأسیس ایده مزمی ایدی ؟ الله ایدیلن نتایج ، نه بو اوهورده اختیار اولنان فدا کارلر ایله نه ده انقلابک احتمالات تاریخیه دن استخراج ایتدیکی هواقب بعیده ایله متناسب دکلدر . تاریخک بودوره مدهمه سنی یکیدنی تدقیقه سببیت ویرن عوامل و عناصر آز دکلدر . ابتدای اصرده زمان ، احتراصاتک انطفا سنی موجب اولدینی کبی کوشه نیساندن بر جوق و ثائقک میدانه جیفه سی ده بوعملیه یی ایجاب ایتدیرمشدر . شمدی بودلائل و منابی کمال بی طرفی واستقلال ایله تتبع مسلکی اختیار اولمقده در . فقط طنمزه کوره ، اشخاصی و افعال و حرکاتک اسبابی ایجه اکلماق ایچون افکار مزه الله زیاده اجرای تأثیر ایده جک عامل ، علم روح شناسینک زمانزده اکتساب ایتدیکی دساتیر متکامله در . بوعلمک ، تاریخه شمدیدن قابل تطبیق اولان قواعد منکشفه سندن اولقی اوزره تأثیرات اریه یی ، جمهورک تابع اولدینی قوانینی ، ذهنیت سرایتی ، شخصیتلرک تعارضنی ، اعتقاداتک غیر شموری بر صورتده متحصل موجودیتنی ، اشکال مختلفه منطقک تفریقنی ذکر ایتک لازمدر . حقیقت حاله ، اثر مزده استعانه ایتدیکمز بوقواعد و دساتیر روحیه ، اسلاف طرفندن شمدی به قدر تطبیق ایدله مشدر . مورخینک اک زیاده اهمیت ویردکلری جهت و ثائقک تدقیق ماده سی اولمدر . حالبوکه بویوله کی شبه و ترددی تولید ایده جک بر ماهیتدن قورتیله مازه

اختلالاتی که، اعتقاداتک غلبان و جوششی کبی ملل و اقوامک مقدراتی تحولاته اوغراتانی بیولک حادثه‌لری تفسیر و ایضاح ایتک بعضاً او قدر کوچدوکه اونلری یالکز قید و تثبیت ایتکله اکتفا مجبوری حاصل اولور. شوقدر وارکه دیگر آثار مزده موضوع بحث ایتدیکمز دسائیر و اساساتی بومثالو احوال و حادثاته تطبیق ایتک صورتیه حقیقته وصولک ممکن اوله بیله جکی ملاحظه سی بزی، انقلاباتک و علی‌الخصوص فرانسه اختلالاتک قوانین روحیه سنی تدقیقه سوق ایتشدور. انقلاب کبیرک عوامل و مؤثراتی تحلیل یولنده ایلرویه آتدیغمز هر آدیمده مطالعه آثار ایله حاصل اولان و غیر قابل اندراس اولدقلرینه قناعت کامله من بولنای افکاردن بر چوغنک پی‌دورپی افول ایتدیکنی حس ایتدک. استطراداً شونی سویله لم که فرانسه اختلالی ایی اکلایه بیلیمک ایچون، اگر مورخینک یاپدینی کبی، بو دور تاریخی پی بر کل دکل، یکدیگرندن آیری، متتابع و متوازی بر طاقم حادثه‌لر صورتنده تاقی و بو شرائط داخلنده تتبع ایتک لازمدر. اختلالک هر صفحه سنده جریان ایتش اولان احوال و حادثات، بر قطعیت و انتظام خارقه نما ایله اجرای فعالیت ایدن قوانین روحیه تک محصولیدر. بوهائیه مدهفک عامللری، اولجه روللری تعین ایدن صحنه نمثلری کبی حرکت ایتملردور. هربری، یاقعله و سویلکله مکلف اولدینی حرکتی ایفا و کلامی ایراد ایتش اولیور.

واقعاً اختلالک عامللری ایله بر هائیه تک آتورلری آره سنده، روللری اوکره تک، ازبرلک نقطه سندن فرق واردور. فقط اعتراف ایتلیدرکه بر طاقم غیر مرئی قوتلر، ارباب اختلاله، روللری، کویا ازبرلر کبی، ایفا ایتدیریوردی. بولر، اساساً تیغی عذیم الامکان بر منطقک تأثیراتی آلتنده بولنقی طولایسیله قهرمانی اولدقلری وقایعه قارشو بزلر کبی اظهار حیرت ایتکده درلر؛ غیر مرئی بر طاقم قوتلرک تضییقه حرکت ایتدکلرینه، نه عنف و شدتکلرینک، نه ده ضعف و تساهلکلرینک یکانه مؤثر و عاملی اولدقلرینه کندیلری تمامیه قانع ایدیلر. عقل و حکمت نامنه ایراد مقال و بونی دستور حرکات اتحاد ایتدکلری ادعا ایلورلر. حالبوکه حقیقت حالده حرکاتی قطعياً ایجابات حکمته توافقی ایتیور. [بیلور واره ن] دیورکه: « مشتکابه اولان مقرواتی بزلر دخی، اکثریا اتحاد ایتدنی اینکی حتی بر کونی اول، ایستمیوردک. فقط بحران، بولرک میدان کلمسنی موجب اولیوردی. »

حادثات اختلالکارانه کبی، مقاومت سوز بر طاقم احوالک نتیجه تأثیراتی اوله رق تلقی ایتک لازم کلدیکنه قطعاً مخالف بولنیورز. آثار مزری مطالعه ایتش اولانلرجه معلوم اولدینی اوزره بز، ارباب هنرمده بومثالو احوال مجبریه مقاومت و تأثیراتی ازاله ایتک خصائصک وجودی اعتراف ایدیورز. فقط بولر بواحوالک آنجق بر قسم قلیله غلبه ایده بیلیرلر و اکثریا، آنجق ابتدای حدوتلرنده آنلره تحکم قابل اولان احواله قارشو عاجز قالیرلر. ارباب فن دخی حویات مضره پی، فعالیت به باشلانیدن احما ایتسنی بیلیرلر. فقط مرضک سیرینه قارشو اعتراف عجز ایدرلر.

اثرلر مزدن برنده اثبات ایتش ایدک که، اصل و اساسی غیر شعوری و عقل و منطقله غیر مقید اولان معتقداته دلائل عقلیه اجرای تأثیر ایده من. ایشته بویله معتقدات اصحابک اثری اولان انقلاب کبیر، آنجق عینی ذهنیه مالک اولانلر طرفندن تدقیق و تحلیل ایدلش، بعضلرنجه تقدیسه، دیگرلرنجه هیئت مجموعه سی اعتباریه تلغینه سزا کورلش و هر حالده هیچ بر اساس عقلیه مبنی عجا کمانه تابع طولیه رق تماماً قبول ویا کلیاً مردود بر عمده، بر عقیده حالده قالمشدر. کرچه دینی و یاسیاسی هر انقلابک ابتدای حدوتنده متکاسی عناصر عقلیه ایه ده تموی و تکمیلی ایچون

عقل و منطق ایله مناسبی اولیان مرضی، مرضی و تصوفی عناصرك اجرای فعالیت ایتمی لازمدر. فرانسه اختلالی منطق و معقولات اساسلرینه تبعاً مها که ایتیش اولان مورخین، بالطبع حادثات مولده سنی آ کلاویه مامشدر. چونکه او وقوعاتی ایلا دین عامل، منطق و ایجابات عقل و حکمت دکدی. حتی اونلرك ظهورینه سبب اولانربيله ماهیت اساسیه لرینه وقوف پیدا ایتهمش اولدقلری جهتله، فرانسه انقلابی، نه عامللری اولان ارباب اختلال نه ده اونی نقل و تفسیر ایدن مورخین طرفلرندن آ کلاشیله مامش بر حادته در دیرسهك حقیقتدن تباعد ایتهمش اولورز.

حالی بوقدر آز آ کلامش، ماضیه قارشو بودرجه جهالت، هله کشف استقبال خصوصنده بویله عدم تنقید، تاریخك هیچ بر دورنده کورلمش دکلدو.

انقلاب، نه پك قدیم اولان اساسلری نشر ایتیمکله نه ده ادما اولندینی اوزره تأسیساته وجود ویرمکله احراز قوت ایتیش دکلدو. اساساً خلق، تأسیسات و اصولاته قارشو دائماً لاقید قالمعدر. انقلاب، بیوک بر قوت بولش ایسه، فرانسه اهالیسنه، اغتشاشات داخلیهك شدائد و مظالمی، قبول ایتدیرمش، الحاصل سلاحه صاریلافی بتون اوروپایه قارشو مظفرانه مدافعهیه موفق اولمش ایسه، یکی بر اصول اداره دکل، یکی بر مذهب، یکی بر محله اعتقادات تأسیس و تدوین ایتیش اولمسندن طولاییدر. درین معتقداتك نه درجه مقاومت سوز بر قوت اولدیغنی تاریخ بزه اثبات ایدیور. مغلوب اولیان رومایله، دین محمدینك اشعه سیله تنور ایدن کتلهلرك قارشوسنده و قتیله سرفرو ایتیش ایدی. اوروپا قراللری، عینی سببدن قونوانسیون عسکرلرینه مقاومت ایده مدیلر. بوصورتله تأسیس ایدن مذهب، مذاهب سالفه کی عینی قوتی احراز ایتیش ایسه ده، مدت دوامی اعتباریله چوق یاشایه مامش و فقط درین ایزلر برافه رقی الیوم تأثیراتنك دوامی بيله تأمین ایلشدو. اختلالك پرستشکاولری کی، انقلابی تاریخ ایچون بر حد فاصل، بر مقطع تلقی ایتیمورز. معلوم اولدینی اوزره ارباب اختلال، حال سابق پرینه یکی بر عالم اقامه مقصدیله بردور دیگر آچغه و ماضی ایله قطع علاقه ایتیمکله یلتندیلر. حالبوکه ماضی لایموتدر. مجددلر، یکی عنوانلر ایله مطلقیتك عنعناتنه تابع اولمقدن، حتی اداره سابقهك مرکزیت و مطلقیت اساسلرینی تقویه بيله ایتیمکدن بفعه برشی پایه مدیلر. [طوقویل]، انقلاب کبیرك آنجق مستعد سقوط اولان شیلری ده ویرمش اولدیغنی قولایجه اثبات ایلشدو.

کرچه انقلاب، حقیقت حالده پك آز شیلری محو ایتیش ایسه ده، صوکره لری اتساعده دوام ایدن بعض افکارك انکشافنه سبب اولمشدر. اعلان اولنان اخوت و حریت اساسلری اهالی بی پلکده جذب ایتهمش ایسه ده، مساوات فکری، احقاق روحنه کوک صالمش، سوسیالیزمه و زمانه زده مشهود اولان ده موقراسی فکریلرینك تکاملنه محور اولمشدر.

دینه بیلیرکه انقلاب، ایمپراطورلق دورینك حلویله و یا توالی ایدن تنظیمات و اصلاحات ایله ختام بولمش دکل، علناً و یا کیزی بر صورتده مشیمه زمانده اجرای حکم ایتیش و حالا افکار اوزرینه القای تأثیر ایلکده بولمشدر. قسم کلیسی فرانسه اختلالنه متدائر اولان اثرمن، بو حادثه مدمشه بی حکایه ایدن اثرلرك حقایق احوالدن پك اوزاق بر طاقم مناقبی محتوی بولندیغنی اثبات ایتیمک صورتیله قارئینك ذهنندن بر چوق خیالی سیله جکدر. واقعا بو مناقب، وقوعات تاریحیه دنی بلیکه دهها جلی بر صورتده خاطره انامده منقوش قاله جقدر. بوندن طولایی متأسف اولیم. حقیقتی بیلیمک، بعض ارباب عرفان ایچون فائده آور اوله بیلر. فقط خلق ایچون خیالات و موهومات

مراجده . چونکه بونلر خلقك فایه سنه بر ساحة تألیف حاضر لایه رق شدت عزم و فعالیتك مؤثر عنصرلرینی تشکیل ایدرلر .

[فونتیل] : « واهی فکرلر امداده کلمه جسارت زائل اولور » دیور . [ژان دارق] ، قونوانسیون قهرمانلری ، ایمپراطورلق داستانی ، والحاصل ماضینك نورلی فواره لری ، مغلوبیتی تعقیب ایدن هنکامده احیای امید ایچون عامل خلاصکاردرلر . خیال ، غایه ، مناقب ، ایشته تاریخك سائقلری بونلردر .

دعوی وکیلی کریدی

احمد ساقی

اون برنجی و اون ایکنجی عصرلرده استانبولده باغچهلر و مسیرهلر

جواد رشدی بکه

فاتح حضرتلری قسطنطنیه یی ضبطه قرار و یروبدنه محاربه اعلان ایدلر کدن و ایش قیزیئوب هجوم عمومی و جبری یه مراجعت ایجاب ایده چکی تبین ایتدکدن صکره وزرا ارکان وامرایی دیوان ایله مشلر و ایراد ایتدیکی نطق بلیغ و معروفده شهرک آثار صناعیه نفیسه سنی ، بی مثل و بها معابد مزینه سنی ، مبانی جسمیه بیوت محشمه سنی تعداد صره سنده حدایت معوره یی ده ذکر ایتشلردی . شهری توصیف ایچون پادشاه عالیجاه حضرتلرینك « بلدة طيبة قسطنطنیه که یاغ ارم آندن برکوشه و ثریانك پستاندن برکزین خوشه [۱] » جمله سنی استعمال ایتسی ده پک لطیف دوشمشیدی . فی الحقیقه بیزانس باغچه لرله ، میندانلریله ، تزه کاهلریله ده مشهوردی . موقعنك لطافتیه متناسب اولق اوزره وجوده کتیرلش اولان باغله ، باغچه لر شهره بشقه بر لطافت بخش ایدیور ، و بونلرده بلده نك اسباب شهرتدن برینی تشکیل ایلوردی . شهر فتح اولنوبده فاتح حضرتلری صاحب اولنجه ایلک ایشی محاربه یوزندن حاصل اولان جریحه لری قیامق ، بیزانسه لایق اولدینی معوریتی ویرمك اولدی . کندیلری بو مقصدله برخیلی اثار مفیده وجوده کتیردکلری کبی اخلاقی ده جد بزرگوارینك اثرینی تعقیب ایلدیلر . برحاله کلدی که شهر باشدن باشه باغچه لرله ، لطیف مسیره لرله طولدی . باغچه لری ، اوتلرک او لطیف طرحرینی ، فواره لری کورنلر غشی اولیورلر ، کندیلرینی جنت اعلاده ظن ایلورلردی . باغچه لر ، میوه لر اک زیاده سلطان سلیمان دورنده زنکینلمکه باشلايور ، مراد رابع و بالخاصه احمد ثالث زماننده ایسه درجه کالی بولیوردی .

استانبولک اوزمانلر جانب اربعه سنده موجود اولان باغ و باغچه لری ذکر ایتمک بوخصوصده بر فکر ایدنمکه کافیدر . باغچه لرک اک مهملری پادشاهان عظام حضراتنه مخصوص باغچه لردی . عمومی باغچه لر و مسیره لر طبیعی ایکنجی درجه ده کلیوردی . سلاطین عدل آینه مخصوص باغچه لرکده اک مهمی خاص باغچه ایدی . شمیدیکی طوب قیو ساحلسرائی عالیسنك اطرافنده بولنان و حالاً قسماً یارق اتخاژ اولنان بو باغچه موقعنك لطافت فوق العاده سندن بشقه عظمت و احتشامندن طولانی ده کورلمکه لایقدی . باغچه اوزمانه کوره اک مقبول طرزده طرحرله آیرلش ، اک قیمتلی آغاچلر دیکلمش ، اک نادیده چیچکلر یتشدیرلش ، آقدقه انسانك کوزینك نورینی آله حق فسقیه لرله طونادلمشدی .